

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА И ГУАМ

самостійного вивчення дисципліни/ Новицький В. Є., Мартинюк О. В., Руденко Ю. М. - К.: КНЕУ, 2003. - 260 с.

3 Міжнародна економіка: Навчальний посібник / [Козак Ю.Г., Лук'яненко Д.Г., Макогон Ю.В. та ін.] - Вид. 2-ге, перероб. та доп. - Київ: ЦУЛ, 2004, - 672 с.

4 "Розвиток співробітництва між країнами Південно-Східної Європи в рамках організації Чорноморського економічного співробітництва: економічний аспект". Аналітична записка (Ю. Макогон, І. Хаджинов) <http://www.niss.gov.ua/articles/383/>

5 Река О. Причерноморье: потенциально возможное сотрудничество /О. Река// Профиль. – 2009. – №22. – С.12.

6 Офіційний сайт МЗС України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua/293.htm>

7 . Гурьев А. А. Ситуация в Турции [Електронний ресурс] /А.А.Гурьев// Аналитика. – 16 января 2009 г. – Режим доступу: www.analitika.at.ua.

8 Офіційний сайт ООН з торгівлі та розвитку [Електронний ресурс]/ - Режим доступу: <http://unctadstat.unctad.org>

9 Офіційний сайт ЧБТР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bstdb.org/publications/annualBSTDB_2009.pdf

10 Franz-Lothar Altmann, Johanna Deimel, Armando García Schmidt: Democracy and Good Governance in the Black Sea Region, Policy Report IV presented by the Commission on the Black Sea, 2010. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.blackseacom.eu/policy-reports/>

11 Black Sea Economics Cooperation: Study on Trade and Investment Potential //Final Report, 8 October 2007. – UNDP, 2007. – 139 p.

12 Стародуб Т.С. Питання співробітництва ОДЕР — ГУАМ з ОЧЕС, ЄС, НАТО у формуванні системи безпеки у Чорноморсько – Каспійському регіоні [Електронний ресурс] //Т. С. Стародуб ,О. І. Данильчук// Журнал стратегічна панорама. - 2009. - №1. - Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/catalogue/5/>

13 Ноелін Хейзер Географические факторы усугубляют последствия экономического кризиса для развивающихся стран, не имеющих выхода к морю. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pressa.tj>

РЕЗЮМЕ

У статті розглянуті питання макроекономічного стану та інтенсивності торгово економічних відносин між країнами членами ОЧЕС.

РЕЗЮМЕ

В статье рассмотрены вопросы макроэкономического состояния и интенсивности торгово экономических отношений между странами членами ОЧЭС.

SUMMARY

This article contains information about macroeconomic conditions and the intensity of trade and economic relations between the countries members of BSEC.

ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Клочкова О.В., асистент, Донецький національний університет

Соціально-економічний розвиток України має постійно спрямовуватись за орієнтирами сучасного поступу передових країн світу. Проте за зростання рівня глобальної конкуренції та відсутності контролю над внутрішнім і зовнішнім ринками збуту національної продукції виникла нагальна необхідність формування та перепроєктування в межах регіональних економічних систем конкурентних переваг, які стануть ключовим фактором успіху економічного зростання в країні. Аналіз щільності взаємозв'язків між елементами виробничо-економічних структур регіонів засвідчив наявність: а) розбалансованості функціонування галузей регіональних промислових комплексів (РПК); б) конкурентного потенціалу промислових регіонів, залучення і використання якого імовірно у разі нагромадження та трансформації конкурентних переваг наукоємних галузей, окремих підприємств та

соціально спрямованої продукції. В цих умовах просторово-інфраструктурне поєднання декількох прилежних регіональних промислових комплексів в єдину інтегровану макроструктуру обумовило виокремлення в якості об'єкта локалізації зусиль саме легку промисловість. Слід зазначити, що досягнення легкою промисловістю органічності функціонування підтримує адаптацію регіональних економічних систем (РЕС) до загроз і ризиків за рахунок об'єднання сукупних промислових потенціалів та стратегічних можливостей соціально-орієнтованої галузі.

Наукову базу дослідження процесів формування конкурентних переваг становлять численні праці відомих вітчизняних та зарубіжних вчених у кількох напрямках. Так, у роботах Рікардо Д., Маршалла А., Кейнса Дж., Леонтьєва В., Шумпетера Й., Портера М., Макконела К., Самуельсона П. та ін. закладено новітні форми і методи ведення конкурентної боротьби, обґрунтовано закономірності ринкової організації промислового виробництва. Теоретико-концептуальні засади оцінювання конкурентних переваг продукції, підприємств, галузей, а також розроблення конкурентних стратегій на регіональних та міжнародних ринках відображено в наукових працях Ансоффа І., Базилюка Я. Б., Буркинського Б. В., Дударя А. П., Іспіряна Г. П., Кваснюка Б. Є., Жаліла Я. А., Маренича А. І., Оберемчука В. Ф., Скударя Г. М. та ін. Питання, пов'язані з розвитком промислових комплексів та регіональними проблемами, розглядаються у працях Алімова О. М., Амоші О. І., Амітана В. Н., Бистрякова І. К., Булеєва І. П., Бутка М. П., Данилишина Б. М., Качали Т. М., Ковалю Я. В., Куценко В. І., Лисецького А. С., Міщенко В. С., Микитенко В. В., Олійника Я. Б., Покропівного С. Ф., Степаненка А. В., Ступеня М. Г., Фащевського М. І., Хвесика М. А., Хлобистова Є. В., Чернюк Л. Г., Чумаченка М. Г. та ін. Проблеми розвитку легкої промисловості висвітлено в працях Войнарєнка М. П., Гречан А. П., Денисенка М. П., Ігнат'євої І. А., Полякова О. М., Чубукової О. Ю. та ін. вчених-економістів.

Проте, незважаючи на значну кількість проведених досліджень, проблематика формування конкурентних переваг перебуває лише на початковому етапі. Метою роботи є розроблення теоретико-методологічних засад формування, оцінювання й прогнозування конкурентних переваг легкої промисловості, а також практичних рекомендацій їх інкорпорації у стратегічний потенціал промисловості регіонів за використання механізмів реалізації моделі структурно-функціональної оптимізації регіональної політики в державі. Конкурентні переваги є внутрішнім, необхідним атрибутом та результатом конкуренції. Тобто конкуренція розглядається як механізм ринкового саморегулювання, а конкурентні переваги отримують у результаті саморегулювання на мікро-, мезо-, макрорівні.

Використання зазначеного поняття при розробленні методів оцінювання/прогнозування конкурентних переваг регіональних економічних систем (РЕС) дало змогу доповнити класифікацію ключових факторів успіху регіональних промислових комплексів у разі їх афіліації у ІМПК систематизацією за рівнями формування (підприємство, галузь, РПК, ІМПК) при використанні специфічного інструментарію реалізації загальноконкурентних стратегій. З'ясовано, що ІМПК визначається оптимальною для об'єднання моделлю розвитку окремих регіональних промислових комплексів на засадах реалізації стратегії локалізації зусиль за певними видами економічної діяльності для забезпечення алокаційної типу ефективності використання стратегічного потенціалу промисловості. Доведено, що важливим інструментом формування та нарощення конкурентних переваг України є моделі діагностування параметричних характеристик їх конкурентних стратегій РЕС у реальному секторі економіки. Саме тому запропонована автором класифікація стратегій формування конкурентних переваг регіональних промислових комплексів України за окремими напрямками (досягнення успіху; підвищення конкурентоспроможності; забезпечення конкурентної позиції) базується на результатах моделювання наслідків реалізації таких субстратегій, як локалізації зусиль, афіліаційна (інтеграційна на міжрегіональному рівні), алокаційна (перерозподілу), комплексування (інтеграційна на галузевому рівні).

Сукупність базових положень теорії формування й нарощення конкурентних переваг регіональних економічних систем уможливили виокремлення в якості об'єкта ініціювання процесів нарощення конкурентних переваг регіональних промислових комплексів та цілеорієнтації для забезпечення ендогенноспрямованого розвитку саме економічну діяльність легкої промисловості в регіонах (найбільш соціально-орієнтовану та енергоефективну галузь). Оскільки, з огляду на ресурсне обмеження, остання, у сформованому інтегрованому міжрегіональному промислому комплексі завдяки збалансованому поєднанню й ефективному відтворенню продуктивних сил РПК забезпечує прогнозованість і вимірність промислового зростання.

Залишаються відкритими питання щодо об'єктивності оцінювання процесів і явищ, цілісного відтворення закономірностей у регіоні, що зумовлює використання цільових функціоналів, які

пов'язують ціль діяльності регіонального промислового комплексу (РПК) із використовуваними механізмами реалізації дії: а) обґрунтування життєвого циклу органічного функціонування РПК в умовах нестійкого середовища; б) визначення порогових меж дієздатності регіональних економічних систем (РЕС), за яких відхилення від цільових орієнтирів не зумовлюють зміни їх траєкторії розвитку; в) конструювання і проектування структури РПК, структурно-логічні та структурно-функціональні зв'язки якого обумовлюють загальноекономічне прискорення розвитку РЕС.

Визначаючи сутність процесу районування (як поділу країни на райони за подібністю процесів), засвідчено, що не менш важливим є поділ країни на економічні райони, що обумовлюють поглиблення процесів афіліації, необхідність зміни якісних і кількісних параметрів розвитку продуктивних сил із корегуванням внутрішньо-національного та глобального поділу праці. Основою для аналізу формування конкурентних переваг легкої промисловості обрані Донецький, Придніпровський, Карпатський, Поліський, Подільський економічні райони за методикою Кабінету Міністрів України, яка базується на розробленій РВПС України НАН України схемі регіонального розподілу областей України за динамікою макроекономічних показників.

Оскільки узгодження управлінських дій щодо регулювання розвитку РПК є завданням, що вимагає врахування протиріч, зокрема у меті, засобах та цілях реалізації регіональної політики, то автором запропоновано інкорпорувати в економетричний аналіз: а) відповідні дії з урахуванням специфіки і особливостей функціонування економічних районів; б) вимоги до провадження трансформаційних процесів щодо забезпечення оптимальної структури ІМПК, що включає технологічну, галузеву, відтворювальну, інституціональну, зовнішньоорієнтовану та комунікаційну структури. Визначено, що реальною ознакою збалансованості функціонування інтегрованого міжрегіонального промислового комплексу (ІМПК) виступає присутність системних, інтегрованих властивостей, притаманних кожному елементу, який входить до неї, у т. ч. і соціально спрямованої галузі – легкої промисловості, продукція якої призначена для кінцевого споживання.

Прогнозно-аналітичну оцінку факторів конкурентних переваг легкої промисловості регіонів здійснено за використання методів системного аналізу, що базуються на принципах цілісності, структурності, взаємозалежності системи та середовища, ієрархічності. З'ясовано, що для визначення конкурентних переваг легкої промисловості у базових регіональних економічних системах слід використовувати наступні критеріальні показники: 1) ступінь забезпеченості регіонів сировиною; 2) фізичну доступність регіонів, яка характеризується рівнем розвитку транспортної мережі, зовнішньоекономічних зв'язків з країнами дальнього і близького зарубіжжя, наявністю і функціонуванням морських портів, залізничних колій, щільністю доріг; 3) економічну доступність регіонів, що обумовлена можливістю при сформованому рівні доходів населення придбавати різними групами товарів легкої промисловості; 4) демографічну ситуацію, яка характеризується загальним статевовіковим складом, міграцією населення, динамікою змін чисельності, рівнем безробіття, наявністю кваліфікованої робочої сили; 5) виробничий потенціал, що обумовлений наявністю ОВЗ, коефіцієнтами використання виробничих потужностей, вибуття і оновлення ОВЗ, їх ступенем зношеності, віковою структурою виробничого обладнання, територіальною структурою продукції галузі, кількістю підприємств галузі; 6) питому вагу інвестицій у галузь та частку власних засобів у структурі інвестицій в основний капітал; 7) ступінь розвинутості науково-виробничої діяльності, яка обумовлена обсягом інноваційної продукції, витратами на дослідження і розробки, кількістю інноваційно-активних підприємств; 8) рівень розвитку інфраструктури, що характеризується сукупністю обсягів послуг зв'язку, інформаційно-обчислювального обладнання, побутових послуг, кількістю підприємств торгівлі, транспорту, кредитних установ. За пропонуванням складом критеріїв обґрунтована та побудована система показників, що дала змогу отримати кількісні оцінки факторів конкурентних переваг легкої промисловості у РЕС (економіко-географічне положення; сировинні, трудові, фінансові та інноваційні ресурси, виробничий потенціал; інфраструктура та умови попиту на галузевому ринку). Аналіз факторних ознак конкурентних переваг легкої промисловості різних РЕС забезпечив їх ранжування за десятибальною системою. Наведені результати розрахунків за урахування специфіки функціонування легкої промисловості регіонів стали основою для обґрунтування підсумкового рейтингу факторів конкурентних переваг галузі у визначених областях України (табл. 1).

Відтак, з'ясовано, що явним лідером є Донецька область (I місце) – лідер за 5 факторами з 8-ми аналізованих, Львівська область – II і III місця поділили Дніпропетровська, Івано-Франківська, Запорізька області. Така ситуація складається за рівнозначності внеску кожного з аналізованих факторів формування конкурентних переваг у підсумковий рейтинг.

Таблиця 1

Рейтинги факторів конкурентних переваг легкої промисловості регіонів України у 2008 р.

Регіони	Фактори впливу на формування конкурентних переваг легкої промисловості									
	Рейтинги									
	Економіко-географічне положення	Сировинні ресурси	Демографічні, в т. ч. трудові ресурси	Виробничий потенціал	Фінансові ресурси	Інфраструктура	Інноваційні ресурси	Умови попиту	Підсумковий рейтинг	
Вінницька	8,0	7,0	4,0	7,4	8,0	8,5	5,0	7,0	6,9	
Волинська	8,3	6,0	4,0	7,4	6,0	9,7	7,5	5,7	6,8	
Дніпропетровська	6,0	10,0	4,0	4,0	4,4	2,0	7,0	4,0	5,3	
Донецька	3,0	10,0	3,0	3,6	3,2	2,0	1,6	4,3	4,0	
Житомирська	8,0	6,0	5,3	7,1	6,7	8,9	4,8	6,9	6,8	
Закарпатська	7,0	3,0	5,4	4,4	9,0	6,5	9,0	7,0	5,9	
Запорізька	4,0	9,0	4,0	7,2	4,0	3,7	5,0	4,6	6,1	
Івано-Франківська	7,4	3,0	5,0	5,8	5,0	6,0	4,0	7,0	5,4	
Луганська	7,0	9,0	6,0	6,0	4,5	5,0	5,6	5,7	6,0	
Львівська	5,0	8,0	5,1	4,0	3,8	4,0	3,6	5,7	4,4	
Рівненська	8,1	5,0	5,2	7,6	7,0	9,0	10,0	7,0	7,6	
Тернопільська	8,3	6,0	5,2	6,0	9,6	10,0	9,0	6,0	7,5	
Хмельницька	6,7	3,0	5,2	5,0	8,0	8,0	9,0	7,3	6,9	
Чернівецька	7,1	5,0	4,7	7,0	7,6	9,3	8,0	5,6	5,9	
Чернігівська	7,9	8,0	4,5	6,9	6,5	7,7	7,5	6,8	6,7	

1) абсолютний рівень конкуренції загалом по галузі невисокий; 2) у Івано-Франківській області агреговані оцінки рівня конкуренції як з боку українських виробників, так і підприємств дальнього зарубіжжя на 10 % більше, ніж загалом по Україні. На етапі оцінювання конкурентних переваг продукції місцевого виробництва порівняно з показниками по Україні, дальнього та ближнього зарубіжжя обчислено агреговані значення конкурентних переваг (розраховані за оцінками керівників підприємств), які засвідчили про сприятливу тенденцію для розвитку в Івано-Франківській області хутрово-хутрянної підгалузі на місцевій сировині. За оцінками керівників підприємств галузі, репрезентативними факторами, що посилюють конкуренцію на ринках збуту, є: 1) скорочення внутрішнього платоспроможного попиту (I місце); 2) низькі ціни імпортованих товарів; 3) зростання обсягу імпортованих товарів. Інтерпретація отриманих результатів дала змогу вказати на параметри розвинутості виробництва легкої промисловості у Запорізькій та Івано-Франківській областях з погляду самих виробників, що суттєво розширює склад і поліпшує інформативність показників. Відтак, зазначено, що обстеження товарних ринків легкої промисловості регіонів є основою для: визначення домінант загальноконкурентних стратегій розвитку на галузевому ринку країни; усунення недоліків у функціонуванні сучасного регіонального ринку товарів легкої промисловості; розроблення системи заходів з формування та розвитку регіонального галузевого ринку.

Аналіз масштабів інноваційних змін у національному господарстві та зарубіжного досвіду активізації процесів у легкій промисловості засвідчили: найбільш ефективною організаційно-правовою структурою в умовах економічної нестабільності є фінансово-промислові групи (ФПГ) та холдинги. Запровадження зазначених форм організації виробництва в контексті реінжинірингу малого бізнесу дає змогу: 1) провести у мінімальні терміни реструктуризацію легкої промисловості; 2) забезпечити якісною продукцією певні сегменти галузевого ринку; 3) інтегрувати підприємства швейної підгалузі Донецького і Придніпровського економічних районів та створити ФПГ на холдинговій основі чи у формі акціонерних товариств. Для посилення регулюючого впливу держави автором пропонується організація державних холдингів шляхом капіталізації боргів підприємств галузі, емісії акцій під суму боргу і формування контрольного пакета акцій у держави. Для визначення сутнісних характеристик інноваційно-інституційних змін використано розроблену в межах роботи методику інституціональних трансформацій в окремих підгалузях легкої промисловості, її детально опрацьовано з розширенням масштабів застосування в хутрово-хутрянній галузі Карпатського, Подільського, Поліського районів для розв'язання оптимізаційних завдань щодо нарощення її конкурентних переваг. Пропонована методика: 1) базується на принципах: технологічної взаємозалежності виробництв, які комплексуються;

забезпечення ефективності комплексного підприємства; раціоналізації майнового комплексу; 2) реалізується за етапами: а) адаптація вітчизняного, зокрема регіонального досвіду побудови організаційних структур підприємств хутрово-хутряної промисловості та взаємопов'язаних галузей; б) добір та обґрунтування принципів формалізації завдань щодо реалізації перетворень; 3) формування інформаційно-методичної бази даних; 4) обчислення економічних результатів за імовірними варіантами перебігу подій; 5) вибір оптимального (найбільш ефективного) сценарію та перевірка його адекватності існуючим соціально-економічним процесам; 6) розроблення цільової програми інституціональних перетворень; 7) удосконалення змісту і функцій ресурсно-функціональних механізмів формування й нарощення конкурентних переваг. Здійснено комплексну прогнозно-аналітичну оцінку розвитку та результативності регулювання діяльності легкої промисловості Донецького, Придніпровського, Карпатського, Подільського і Поліського економічних районів із метою виявлення резервів підвищення їхніх конкурентних переваг. Експериментальну перевірку отриманих значень проведено за алгоритмом розрахунку за використання оригінального узагальненого інтегрального показника – критерію оцінки конкурентних переваг (межі якого змінюються від 0,05 до 11,39).

Накопичені проблеми у галузі та відсутність системного підходу до реформування і модернізації легкої промисловості спричиняє невиправдано повільний її розвиток та зумовлює глибокі диспропорції між якісними і ціновими показниками продукції на внутрішньому регіональному ринку країни. Серед економічних районів основним виробником продукції легкої промисловості визнані Карпатський, Поліський і Подільський райони, в яких у сукупності виробляється 40,1 % продукції легкої промисловості. Найнижчі показники має Донецький та Придніпровський райони, частка виробництва галузі яких становить 16,0% від загальнодержавного рівня, яка протягом 1990–2008 рр. знизилася у 1,3 рази.

Розроблено методичні підходи до оцінювання факторів конкурентних переваг легкої промисловості регіонів. За використання критеріальних оцінок обґрунтована та побудована система показників, яка дає змогу охарактеризувати фактори конкурентних переваг легкої промисловості у регіонах (економіко-географічне положення, сировинні, трудові, фінансові, інноваційні ресурси, виробничий потенціал галузі, інфраструктура та умови попиту на галузевому ринку). За комплексами модельних рішень здійснено рейтингову оцінку факторів конкурентних переваг легкої промисловості регіонів і з'ясовано: а) лідером за конкурентними перевагами є Донецька область (I місце) – за 5 факторами з 8-ми аналізованих, Львівська обл. – II місце і III місце поділили Дніпропетровська, Івано-Франківська, Запорізька обл.; б) необхідність реструктуризації легкої промисловості регіональних економічних систем, що стосується розвитку у визначених економічних районах двох підгалузей даної сфери – швейної та хутрово-хутряної.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Бородиня О. Актуальні проблеми легкої промисловості України. // Легка промисловість. - 2010. – №1. - С.4-5.
2. Бородиня О. Тенденції розвитку вітчизняної легкої промисловості. // Легка промисловість. - 2010. – №4. - С.4-5.

РЕЗЮМЕ

Статтю присвячено розробці теоретико-методологічних засад, науково-практичних рекомендацій щодо формування, оцінювання й прогнозування конкурентних переваг легкої промисловості регіональних економічних систем країни.

Ключові слова: фактори конкурентних переваг, легка промисловість, концепція афіліації стратегічного потенціалу, механізми структурно-функціональної оптимізації, регіональна політика.

РЕЗЮМЕ

Статья посвящена разработке научно обоснованных рекомендаций по формированию и наращиванию конкурентных преимуществ легкой промышленности регионов Украины, предложена новая парадигма формирования конкурентных преимуществ легкой промышленности регионов с учетом социально-экономических факторов

Ключевые слова: факторы конкурентных преимуществ, легкая промышленность, концепция афiliationи стратегического потенциала, механизмы структурно-функциональной оптимизации, региональная политика.

SUMMARY

The article is devoted to development of theoretical and methodological principles, scientific and practical

recommendations in relation to forming of competitive edges of light industry of regions of country. Formulated base positions of theory of forming an increase of competitive edges of objects of industry

Key words: factors of competitive advantage, light industry, the concept of affiliation strategic potential, mechanisms of structural and functional optimization, regional policy.

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПОСЛЕДСТВИЯ МЕЖДУНАРОДНЫХ МИГРАЦИОННЫХ ПОТОКОВ В ОСНОВНЫХ РЕГИОНАХ МИРА

Колмыкова Е., аспирант Донецкого национального университета

Постановка проблемы. Эффективно регулируемая миграция может приносить позитивные результаты для экономики, демографической ситуации, социального развития и культурной жизни отдающих и принимающих стран. Регулируемые миграционные потоки могут компенсировать недостаток трудовых ресурсов и стимулировать освоение незаселенных территорий, позитивным образом изменять половозрастную структуру населения и вносить разнообразие в культурную жизнь, тем самым способствуя социально-экономическому развитию государств. В связи с этим постановка данной проблемы является актуальной, особенно в условиях экономического кризиса.

Анализ основных исследований и публикаций. Вопросам миграционных процессов населения ученые начали уделять внимание еще в конце прошлого столетия. Проблемами миграции занимались Дж. Саймон, Р. Харрис, М. Тораро и другие зарубежные ученые. Среди отечественных советских исследователей в области миграции можно выделить: Л. Рыбаковского, В. Перевиденцева, В. Чуракова и др. Сегодня вопросами трудовой миграции занимаются такие ученые: Киреев А. П., Андреев А. Л., Борисов Е. Ф., и др. Современные миграционные процессы в Украине рассматриваются в научных работах Ю. Макогона, Г. Романюка, В. Оникиенко, Т. Петровой и др.

Цель статьи. Разработка предложений по регулированию внешних трудовых миграций на основе исследования проблем социально-экономических последствий международных миграционных потоков.

Изложение основного материала исследования.

Формирование элементов рынка показало, что мобильность населения - необходимый атрибут рыночных отношений в сфере труда - процесс, в ходе которого воспроизводится трудовой потенциал, формируются условия для свободного развития личности. Вследствие чего следует ожидать, что с выходом из тяжелейшего экономического кризиса и развитием рыночной экономики в странах основным способом сбалансированности спроса и предложения рабочей силы станут миграционные процессы.

Оценка численности и состава мигрантов является ключевым моментом при разработке миграционной политики, ее основных положений и целей. Прогнозные оценки и потребность в дополнительной рабочей силе должны базироваться на обоснованных демографических расчетах с обязательным учетом экономических параметров. Так, известный американский ученый Дж. Саймон считает, что иммиграцию нужно увеличивать до тех пор, пока не проявятся отрицательные экономические, политические и другие результаты.[1]

Международной миграции с ее сложным взаимодействием множества социальных, экономических и политических факторов и его последствиям уделяется в современных условиях первоочередное внимание, как на национальном, так и на международном уровне. В последние несколько лет во все большем числе стран серьезную обеспокоенность вызывает проблема иммиграции. В настоящее время ряд стран еще более ужесточили свою политику в отношении иммигрантов, беженцев и лиц, ищущих убежища.

Система Организации Объединенных Наций занимается различными аспектами международной миграции. Например, Секретариат Организации Объединенных Наций занимается сбором, анализом и распространением информации о масштабах, тенденциях и национальной политике в области международной миграции. Другие органы системы Организации Объединенных Наций занимаются такими вопросами, как права человека, лица, перемещенные внутри страны, воссоединение семей, нелегальные мигранты, незаконный провоз мигрантов через границы и социально-экономическая интеграция мигрантов. Кроме того, специализированные учреждения